

3. Політична реклама на телебаченні під час парламентської кампанії // ЧЕСНО : веб-сайт. URL: <https://www.chesno.org/post/3540/>
4. Скільки партії зібрали та витратили на вибори 2019? // Золото партій : веб-сайт. URL: <https://zp.chesno.org/party-candidates-comparison/>
5. Вибори-2019: фінанси і нюанси // Радіо Свобода : веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/30061371.html>
6. Хто за кого проголосував: демографія Національного екзит-полу на парламентських виборах-2019 // Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» : веб-сайт. URL: <https://dif.org.ua/article/khto-za-kogo-progolosuvav-demografiya-natsionalnogo-ekzit-polu-na-parlamentskikh-viborakh-2019?fbclid=IwAR1Dwb0ZtNljHrF2Wgo9BRN0PCPSD09M8sFc9I6GQDBIOMu-ns3Ze-W0pRw>

Манзик Олександр

Науковий керівник – викл. Тимків І.М.

ЕВОЛЮЦІЯ ІМІДЖУ УКРАЇНИ В РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Тема іміджу України не втрачає актуальності і сьогодні. Й це не дивно, адже імідж – це не те, що пригвинчене до минулого, а щось напрочуд плинне, змінне й піддатливе до глибинних реконструкцій. Зрештою, це довела та ж Польща, щодо якої у німців був стереотип, втілений у словосполученні «Polnische Wirtschaft», який означав те, що польська державність є неуспішною й невпорядкованою [1]. І, врешті-решт, Польщі вдалось його зруйнувати, адже модернізація країни змінила багато що, вивівши її в ряди економік з одним із кращих показників зростання у Європі. Україна змінила свій імідж щодо можливості існування як самостійна держава, але питання щодо економіки досі є актуальним.

Метою цієї праці є аналіз проблем, пов'язаних з репутацією та іміджем сучасної України, а також експертних міркувань щодо його вдосконалення.

Питання іміджу держави, зокрема України, знайшло висвітлення у наукових розвідках українських дослідників, серед яких Балуєва О.В., Данилов В.М., Денисюк С.Г., Корнієнко В.О., Піскорська Г.А. та інші. Актуальною для нашого дослідження є інформація, представлена в міжнародних рейтингах та статистиках.

«Тільки один з шести американців може знайти Україну на карті». Такими словами розпочиналась стаття, опублікована в 2014 році у The Washington Post [2]. Це говорить про те, що станом на 2014 рік навіть відповідь на питання про те, що це за держава і де вона знаходиться, мало хто знав. Зрештою, це й не дивно. На нашу думку, велику роль тут зіграло те, наскільки держава є згадуваною в інформаційному полі світу. Себто, якщо взяти ті ж держави колишньої Югославії, то про них що в Європі, що в решті світу знають завдяки, по-перше, конфлікту між державами (Сербією, Хорватією, Боснією) на зламі 1990-2000-рр., а по-друге, завдяки тому, що велика частина тих країн на сьогодні є членами ЄС. Краща доля в цьому плані випала й нашим колишнім сусідам по Радянському Союзу – прибалтійським державам. Повертаючись до України, варто зазначити, що нічого з цього нам не «було дано». Після розпаду СРСР (який у світовому сприйнятті асоціювався саме з Росією) утворилось понад 15 незалежних держав. Коли ж інформація про Україну якось висвітлювалась у міжнародних ЗМІ в 1990-2000-х роках, то стосувались вони в основному скандалів щодо фальсифікації на виборах (найгучніший – у 2004 році), високих показників корупції та смертності, та того, наскільки нестабільною в політичному та економічному планах є держава. Не можна оминути увагою і один з найгучніших скандалів часів незалежної України – убивство Георгія Гонгадзе, в якому було замішане найближче оточення президента, а, можливо, й він сам. Це все висвітлювалось міжнародними ЗМІ й впливало на оцінку держави за кордоном (а також на те, що про неї до 2004 року хоч трохи чули, і то в негативному контексті) [3].

Переломним для іміджу України можна назвати дві події. Це так звані «кольорові революції»: «Помаранчева революція» 2004 року та «Революція гідності» 2014 року. В першому випадку іноземці почули про Україну, як державу, яка прагне демократії, а не авторитарного ручного правління. Зрештою, цього Україні й вдалось добитись (проте, ще до сьогоднішнього дня є наявними елементи поліцейської держави, про що довели події 2014

року. Це дуже важливий крок, адже подібне посприяло й свободі слова. Варто згадати, що в 2001-2004 роках поширеною річчю були так звані «темники» – укази ЗМІ про те, в яких об'ємах і як саме слід висловлювати інформацію про владу, часто шкідливу для влади та її становища взагалі не згадували. Після цих подій про Україну немов забули аж до 2014 року, адже в опитуванні, яке проводило Радіо Свобода у 2011 році в 20 країнах, лише 5% респондентів вказали, де розташована Україна, а лише половина знала, що вона у Європі [4].

Найбільш важливим етапом для становлення іміджу України на міжнародній арені є події, що відбулися після Революції гідності. Не зважаючи на різке погіршення економічної ситуації, війну з російським агресором на Донбасі та окупацію територій Луганської/Донецької областей та Криму, саме після початку цих подій про Україну дізнались за кордоном. Дізнались, що, як сказав Л.Кучма, «Україна – не Росія». Що це держава, яка стоїть на сторожі європейських цінностей, які так важливі для кожного мешканця Європи – воля, свобода слова, людські права, закон як необхідна річ для реалізації прав, а не лише інструмент примусу. Тут необхідно буде звернутись до цифр. Як повідомляє аналітичний портал «Слово і Діло», посилаючись на колишнього прем'єр-міністра Олексія Гончарука, Україна в 2020 році піднялась на сім позицій у рейтингу Doing Business й наразі посідає 64 місце по легкості ведення бізнесу [5]. Це неабиякий показник, якщо згадати, що в 2014 році Україна перебувала на 112-му місці. Як щодо рейтингу інновацій, то в ньому Україна займає 47 місце [6]. Важливими є дані про свободу слова – тут Україна зробила стрибок з 129 місця в 2016 до 96 на сьогоднішній день [7]. Вже сам імідж впливає безпосередньо на галузь туризму. В цьому також є поступ, в рейтингу туристичної привабливості Україна піднялась на 10 позицій в порівнянні з попереднім роком (тепер вона на 78 сходинці), в рейтингу туристичної інфраструктури – на 6 (73 місце). Що також важливо, саме в 2019 році Україна вперше ввійшла в рейтинг країн для інвестицій та бізнесу (49 місце з 67-ти) та в рейтинг країн з кращою якістю життя (62 місце з 70-ти) [8]. Важливим є те, аби втратити мінімально від нової фінансової кризи, яка розпочалась у світі через падіння ціни на нафту та епідемію Covid-19.

Та не тільки українці творять свій імідж на міжнародній арені. Важливим фактором становлення іміджу країни (особливо з 2014 року) є її висвітлення через російські ЗМІ, в основному – через такі телеканали, як Russia Today. Важливим також є й те, що більшість великих ЗМІ не мають представництва в Україні й на сьогоднішній день (!), проте мають його в Росії. А ще є проросійські ЗМІ в Україні (112, ZIK, Інтер, NewsOne) [9]. Тут можна повернутись до теми темників, адже саме представники тієї політичної сили, яка стояла за їх створенням, мають відношення до проросійських телеканалів.

Яким чином негативно впливає російська пропаганда на імідж України? Вона намагається зобразити Україну політично й економічно нестабільною країною, в якій заборонена свобода слова (це прив'язують до закону про заборону нацистської та комуністичної символіки). Є ще один інструмент впливу, через який існують вищезгадані телеканали. Ціль їхнього існування – дискредитація будь-яких не проросійських політичних сил, а особливо – глави держави/керівника партії. Через примат розуміння українським обивателем політики (голова партії – це сама партія), подібна критика працює (зрештою, обрання президентом Зеленського – результат подібної асоціації). Так-от, дискредитуючи ті чи інші політичні сили, робиться акцент на тому, що є українці, прихильні до Росії, та надання прав нацменшинам. Сучасна ліволіберальна політика націлена на розмаїття та надання різноманітних прав етнічним, мовним та релігійним меншинам, в свою чергу Росія використовує цю тенденцію задля впровадження та індоктринації «Русского мира». На щастя, цілі інформаційні служби задіяні в контр-пропаганді (яка переслідує ціль розвінчування російської та проросійської пропаганди), серед яких найбільш вагомим є Stopfake.

Дослідження доводять, що для покращення іміджу країни необхідно:

сприяти розвитку малого й середнього бізнесу. Наразі це відбувається (проте, щодо підтримки бізнесу під час карантину можна посперечатись);

розвивати туристичний бізнес. Україна надзвичайно багата на різноманітні туристичні об'єкти. І про це важко дізнатись, сидючи на одному місці. Проект Ukraïner яскраво демонструє, скільки всього цікавого є в Україні, до того ж, у різних її регіонах.

розвивати й надавати пільги галузі ІТ, якщо ж це неможливо – не піддавати її високим податкам, що тільки сприятиме розвитку ІТ компаній не за кордоном, а в Україні. Можна підмітити, що компанія Ubisoft, одна з найвідоміших, що займаються розробкою комп'ютерних ігор, має офіс саме в Києві. Ці приклади також доводять, що потенціал України є величезним, і саме його використання може посприяти розвитку самої держави та її громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Antipolnische Ressentiments // Deutsche-und-polen.de : веб-сайт . URL: https://www.deutscheundpolen.de/themen/thema_jsp/key=ressentiments.html
2. Тільки один з шести американців може знайти Україну на карті (опитування) // УНІАН: веб-сайт. URL: <https://www.unian.ua/politics/905447-tilki-odin-z-shesti-amerikantsiv-moje-znayti-ukrajinu-na-karti-opituvannya.html>
3. Ukraine journalist's murder unsolved // CNN: веб-сайт. URL: <http://edition.cnn.com/2001/WORLD/europe/05/25/ukraine.gongadze/index.html>
4. Іноземці нічого не знають про Україну // Радіо Свобода: веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/24306020.html>
5. Україна піднялася в рейтингу Doing business – Гончарук // Слово і Діло: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/10/24/novyna/ekonomika/ukrayina-pidnyalasya-rejtnhu-doing-business-honcharuk>
6. Україна в рейтингах: як змінювалися позиції країни в 2014-2019 роках // Слово і Діло: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/11/01/infografika/ekonomika/ukrayina-rejtnhax-yak-zminyvalysya-pozyciyi-krayiny-2014-2019-rokax>
7. 2020 World Press Freedom Index // RSF: веб-сайт. URL: https://rsf.org/en/ranking_table
8. Україна в рейтингах: туризм – в плюс, інновації – в мінус // Слово і Діло: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/09/10/infografika/suspilstvo/ukrayina-rejtnhax-turyzm-plyus-innovaciyi-minus>
9. Україну чекають дефолт і гуманітарна катастрофа. Огляд проникнення російської пропаганди в український медіапростір у березні 2020 року // Детектор медіа: веб-сайт. URL: https://detector.media/propahanda_vplyvy/article/176362/2020-04-14-ukrainu-chekayut-defolt-i-gumanitarna-katastrofa-oglyad-proniknennya-rosiiskoi-propagandi-v-ukrainskii-mediaprostir-u-berezni-2020-roku/

Манзик Олександр

Науковий керівник – доц. Морська Н. А.

ПРОБЛЕМА МОРАЛІ В НАУЦІ

Проблема моральної сторони науки є актуальною з низки причин, які в сучасному світі демонструють складність поєднання та взаємодії цих двох понять. Окрім того, зростає ця увага і у зв'язку з нашим раціональним світом, який зводить все до наукового осмислення та обґрунтування.

Метою даного дослідження є висвітлення проблеми співвідношення науки й моралі, а також аналіз поглядів на це питання видатних філософів, виявлення перспективи розвитку цієї теми в наукових дослідженнях.

Серед науковців, які займалися цією темою, особливої уваги заслуговують праці Хесле В., Агацці Е., Горохова В.Г., Кисельова М.М., Канке В.А.

Відношення між наукою та мораллю завжди характеризувалось певним протистоянням як між двома різними архетипами культури. У наш час це є актуальним у зв'язку з очевидним прогресом дисгармонії між духовним та матеріальним. Проте, таке протиставлення існувало не завжди.

Античні часи характеризуються поєднанням морального та раціонального, себто, синкретизмом. На базі синкретизму сформувався ще у досократівські часи уявлення про мудрість людини. За Платоном, мораль виходить з ідей, які існують об'єктивно; він поєднує етику з онтологією.

Ностальгію за органічною цілісністю етики, фізики та логіки можна помітити у «Листі про гуманізм» Хайдеггера, який вважав, що означення галузей виникає в епоху, коли помисл